

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قانون مدنی همراه با اعراب گذاری

تدوین:

گروه علمی موسسه آموزش عالی آزاد چتر دانش

اعراب گذاری: سید علی بنی صدر

انتشارات چتر دانش

۱۳۹۴

عنوان و نام پدیدآور : قانون مدنی همراه با اعراب گذاری
مشخصات نشر : تهران: چتر دانش، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری : ۲۲۳ص؛ ۱۱×۱۷ س.م.
شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۷۳۱۶-۸۶-۳
وضعیت فهرست‌نویسی : فیپای مختصر
یادداشت : فهرست‌نویسی کامل این اثر در نشانی:
<http://opac.nlai.ir> قابل دسترسی است
شناسه افزوده : موسسه آموزش عالی آزاد چتر دانش
شماره کتابشناسی ملی : ۳۸۰۹۹۷۰

نام کتاب : قانون مدنی همراه با اعراب گذاری
ناشر : چتر دانش
تدوین : گروه علمی موسسه آموزش عالی آزاد چتر دانش
اعراب گذاری : سید علی بنی صدر
صفحه آرایبی : شهرام خلخالی
نوبت و سال چاپ : دوم- ۱۳۹۴
شمارگان : ۲۰۰۰
شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۷۳۱۶-۸۶-۳
قیمت : ۷۵۰۰ تومان

مرکز پخش: تهران- خیابان انقلاب- خیابان ۱۲ فروردین- کوچه نوروز- پلاک ۱۳
تلفن مرکز پخش: ۶۶۴۷۸۹۱۵ - تلفن فروشگاه کتاب: ۶۶۴۸۹۰۵۹
پست الکترونیک: nashr.chatr@gmail.com
کلیه حقوق برای مؤلف و ناشر محفوظ است.

فهرست

۱۸.....	قانون مدنی مَصَوَّبِ ۱۳۰۷.....
۱۸.....	مُقَدِّمَه: دَرِ اِنْتِشَارِ وِ اَثَارِ وِ اِجْرَاءِ قَوَانِینِ بَه طَورِ عُموم
۲۰.....	جِلْدِ اَوَّل: دَر اَمَوالِ
۲۰.....	کِتَابِ اَوَّل: دَر بَیانِ اَمَوالِ وِ مالِکِیَّتِ بَه طَورِ کَلِی
۲۰.....	بَابِ اَوَّل: دَر بَیانِ اَنواعِ اَمَوالِ
۲۰.....	فَصَلِ اَوَّل: دَر اَمَوالِ غَیْرِ مَنقُولِ
۲۱.....	فَصَلِ دُوُم: دَر اَمَوالِ مَنقُولَه
۲۲.....	فَصَلِ سِوُم: دَر اَمَوالِی کِه مالِکِ خَاصَّ نَدارد.
۲۳.....	بَابِ دُوُم: دَر حُقوقِ مُخْتَلِفَه کِه بَرای اَشخاصِ نِسبَتِ بَه اَمَوالِ، حاصِلِ مِی شُود ...
۲۳.....	فَصَلِ اَوَّل: دَر مالِکِیَّتِ
۲۵.....	فَصَلِ دُوُم: دَر حَقِّ اِنْتِفاعِ
۲۵.....	مَبْحَثِ اَوَّل: دَر عُمُرِی وِ رُقْبِی وِ سُکْنِی
۲۷.....	مَبْحَثِ دُوُم: دَر وَقْفِ
۳۲.....	مَبْحَثِ سِوُم: دَر حَقِّ اِنْتِفاعِ از مباحات
۳۲.....	فَصَلِ سِوُم: دَر حَقِّ اِرْتِفاقِ نِسبَتِ بَه مِلْکِ غَیْرِ وِ دَر اَحکامِ وِ اَثارِ اَمَلاکِ، نِسبَتِ بَه اَمَلاکِ مُجاوِرِ
۳۲.....	مَبْحَثِ اَوَّل: دَر حَقِّ اِرْتِفاقِ نِسبَتِ بَه مِلْکِ غَیْرِ
۳۵.....	مَبْحَثِ دُوُم: دَر اَحکامِ وِ اَثارِ اَمَلاکِ نِسبَتِ بَه اَمَلاکِ مُجاوِرِ
۳۸.....	مَبْحَثِ سِوُم: دَر حَرِیمِ اَمَلاکِ
۳۹.....	کِتَابِ دُوُم: دَر اَسبابِ تَمَلْکِ
۳۹.....	قِسْمَتِ اَوَّل: دَر اِحیاءِ اَراضِی مَواتِ وِ حِیازَتِ اَشیاءِ مُباحَه

- بابِ أَوَّل: در اِحیاءِ اراضی مَوَات و مُباحه ۳۹
- بابِ دُوم: در حیازَتِ مُباحات ۴۰
- بابِ سِوَم: دَر مَعادِن ۴۲
- بابِ چَهَارم: در اَشیاءِ پیدا شده و حیواناتِ ضالَّه ۴۲
- فصلِ أَوَّل: در اَشیاءِ پیدا شده ۴۲
- فصلِ دُوم: در حیواناتِ ضالَّه ۴۴
- بابِ پَنجَم: در دَفینِه ۴۴
- بابِ شِشم: در شِکار ۴۵
- قسمتِ دُوم: دَر عُقود و مُعامِلات و الزامات ۴۶
- بابِ أَوَّل: در عُقود و تَعهُدات بِه طَورِ کُلِّی ۴۶
- فصلِ أَوَّل: دَر اَقسامِ عُقود و مُعامِلات ۴۶
- فصلِ دُوم: در شرایطِ اَساسی برای صِحَّتِ مُعامِلِه ۴۶
- مَبَحَثِ أَوَّل: در قَصْدِ طَرَفین و رِضای آن‌ها ۴۷
- مَبَحَثِ دُوم: اَهْلِیَّتِ طَرَفین ۴۹
- مَبَحَثِ سِوَم: دَر مُورِدِ مُعامِلِه ۴۹
- مَبَحَثِ چَهَارم: در جِهتِ مُعامِلِه ۵۰
- فصلِ سِوَم: دَر اَثَرِ مُعامِلات ۵۰
- مَبَحَثِ أَوَّل: دَر قَواعِدِ عُمومی ۵۰
- مَبَحَثِ دوم: دَر خِساراتِ حاصِلِه از عَدَمِ اِجرائِ تَعهُدات ۵۱
- مَبَحَثِ سِوَم: در اَثَرِ عُقودِ نِسبَتِ بِه اَشخاصِ ثالث ۵۲
- فصلِ چَهَارم: در بَیانِ شرایطی که در ضَمَنِ عَقْد می شود. ۵۲

۵۲.....	مبحثِ اوّل: در اقسامِ شَرَطِ
۵۳.....	مبحثِ دُوم: در احکامِ شَرَطِ
۵۵.....	فصلِ پنجم: در مُعامَلاتی که مُوضوعِ آن مالِ غَیر است یا مُعامَلاتِ فُضُولی
۵۷.....	فصلِ ششم: در سُقُوطِ تَعَهُداتِ
۵۷.....	مبحثِ اوّل: در وفایِ بِه عَهْدُ
۶۰.....	مبحثِ دُوم: در اِقَالَه
۶۱.....	مبحثِ سِوَم: در اِبراءِ
۶۱.....	مبحثِ چهارم: در تَبَدیلِ تَعَهُد
۶۲.....	مبحثِ پنجم: در تَهاتُر
۶۲.....	مبحثِ ششم: مَالِکِیَّتِ مافی الذَّمَّه
۶۳.....	بابِ دُوم: در الزاماتی که بدونِ قَراردادِ حَاصِل می شود.
۶۳.....	فصلِ اوّل: کَلِیَّاتِ
۶۴.....	فصلِ دُوم: در ضَمَانِ قَهَری
۶۴.....	مبحثِ اوّل: در غُصَب
۶۷.....	مبحثِ دُوم: در اِثْلَاف
۶۷.....	مبحثِ سِوَم: در تَسْبِیب
۶۸.....	مبحثِ چهارم: در اِستِیفاء
۶۹.....	بابِ سِوَم: در عَقُودِ مُعَیَّنَه مُخْتَلِفَه
۶۹.....	فصلِ اوّل: در بَیْع
۶۹.....	مبحثِ اوّل: در احکامِ بَیْع
۷۰.....	مبحثِ دُوم: در طَرَفِینِ مُعامِلَه

- ۷۰..... مَبْحَثِ سَوْمُ: در مَبِيع
- ۷۲..... مَبْحَثِ چَهَارْمُ: در اَثَارِ بِيَع
- ۷۲..... فِقْرَه اَوَّل: در مِلْكِيَّتِ مَبِيع و ثَمَن
- ۷۳..... فِقْرَه دُوْمُ: در تَسْلِيْم
- ۷۶..... فِقْرَه سَوْمُ: دَرِ ضَمَانِ دَرَك
- ۷۷..... فِقْرَه چَهَارْمُ: در تَادِيه ثَمَن
- ۷۷..... مَبْحَثِ پَنَجْمُ: دَرِ خِيَارَاتِ و اَحْكَامِ رَاِجِعِه بَه اَن
- ۷۷..... فِقْرَه اَوَّل: در خِيَارَات
- ۷۸..... شَرْطِ اَوَّل: در خِيَارِ مَجْلِس
- ۷۸..... دُوْمُ: در خِيَارِ حَيَوَان
- ۷۸..... سَوْمُ: در خِيَارِ شَرْط
- ۷۸..... چَهَارْمُ: در خِيَارِ تَاخِيْرِ ثَمَن
- ۷۹..... پَنَجْمُ: دَرِ خِيَارِ رُوَيْتِ و تَخْلَفِ وَّصْف
- ۸۰..... شِشْمُ: در خِيَارِ عَيْن
- ۸۱..... هَفْتَمُ: در خِيَارِ عَيْب
- ۸۳..... هَشْتَمُ: در خِيَارِ تَدْلِيْس
- ۸۳..... نُهْمُ: در خِيَارِ تَبْعُضِ صَفِقَه
- ۸۴..... دَهْمُ: در خِيَارِ تَخْلَفِ شَرْط
- ۸۴..... فِقْرَه دُوْمُ: دَرِ اَحْكَامِ خِيَارَاتِ بَه طُورِ كَلِي
- ۸۵..... فَصْلِ دُوْمُ: دَرِ بِيَعِ شَرْط
- ۸۶..... فَصْلِ سَوْمُ: دَرِ مُعَاوِضَه

- ۱۸۷..... فصلِ چَهَارُم: در اِجَارِه
- ۱۸۷..... مَبْحَثِ اَوَّل: در اِجَارِه اَشْيَاء
- ۹۳..... مَبْحَثِ دُوُم: در اِجَارِه حَيَوَانَات
- ۹۳..... مَبْحَثِ سِوُم: در اِجَارِه اَشْخَاص
- ۹۴..... فِقْرَه اَوَّل: در اِجَارِه خَدْمَه و كَارْگَر
- ۹۴..... فِقْرَه دُوُم: در اِجَارِه مُتَصَدِّي حَمَل و نَقْل
- ۹۵..... فَصْلِ پَنجُم: در مُزَارِعَه و مُسَاقَات
- ۹۵..... مَبْحَثِ اَوَّل: در مُزَارِعَه
- ۹۸..... مَبْحَثِ دُوُم: در مُسَاقَات
- ۹۸..... فَصْلِ شِشُم: در مُضَارِبَه
- ۱۰۰..... فَصْلِ هَفْتُم: در جُعَالَه
- ۱۰۱..... فَصْلِ هَشْتُم: در شِرْكَت
- ۱۰۱..... مَبْحَثِ اَوَّل: در اَحْكَامِ شِرْكَت
- ۱۰۳..... مَبْحَثِ دُوم: در تَقْسِيمِ اَمْوَالِ شِرْكَت
- ۱۰۶..... فَصْلِ نُهْم: در وَدِيعَه
- ۱۰۶..... مَبْحَثِ اَوَّل: در كَلِيَّات
- ۱۰۷..... مَبْحَثِ دُوُم: در تَعَهُّدَاتِ اَمِين
- ۱۱۰..... مَبْحَثِ سِوُم: در تَعَهُّدَاتِ اَمَانَتِ كُدَّار
- ۱۱۰..... فَصْلِ دَهْم: در عَارِيَه
- ۱۱۱..... فَصْلِ يازْدَهْم: در قَرْض
- ۱۱۲..... فَصْلِ دَوَازدَهْم: در قَمَار و گِرَوْبَنْدِي

۱۱۲	فصل سیزدهم: در وکالت
۱۱۲	مبحث اول: در کلیات
۱۱۳	مبحث دوم: در تعهدات وکیل
۱۱۴	مبحث سوم: در تعهدات موکل
۱۱۵	مبحث چهارم: در طرق مختلفه انقضای وکالت
۱۱۶	فصل چهاردهم: در ضمان عقودی
۱۱۶	مبحث اول: در کلیات
۱۱۷	مبحث دوم: در اثر ضمان بین ضامن و مضمون له
۱۱۸	مبحث سوم: در اثر ضمان، بین ضامن و مضمون عنه
۱۲۰	مبحث چهارم: در اثر ضمان بین ضامنین
۱۲۰	فصل پانزدهم: در حواله
۱۲۱	فصل شانزدهم: در کفالت
۱۲۴	فصل هفدهم: در صلح
۱۲۶	فصل هجدهم: در رهن
۱۲۹	فصل نوزدهم: در هیبه
۱۳۰	قسمت سوم: در اخذ به شفعه
۱۳۲	قسمت چهارم: در وصایا و ارث
۱۳۲	باب اول: در وصایا
۱۳۲	فصل اول: در کلیات
۱۳۴	فصل دوم: در موصی
۱۳۴	فصل سوم: در موصی به

- ۱۳۵ فصلِ چَهَارُم: در موصی له
- ۱۳۶ فصلِ پَنجُم: در وصی
- ۱۳۷ بابِ دُوم: در ارث
- ۱۳۷ فصلِ اَوَّل: در موجباتِ ارث و طبقاتِ مُخْتَلَفَه وراث
- ۱۳۸ فصلِ دُوم: در تَحَقُّقِ ارث
- ۱۳۹ فصلِ سِوَم: در شرایط و جُمْلَه‌ای از موانعِ ارث
- ۱۴۰ فصلِ چَهَارُم: در حَجَب
- ۱۴۲ فصلِ پَنجُم: در فَرَض و صَاحِبَانِ فَرَض
- ۱۴۴ فصلِ شِشُم: در سَهْمُ الْاِرْثِ طَبَقَاتِ مُخْتَلَفَه وراث
- ۱۴۴ مَبْحَثِ اَوَّل: در سَهْمِ الْاِرْثِ طَبَقَه اُولی
- ۱۴۶ مَبْحَثِ دُوم: در سَهْمُ الْاِرْثِ طَبَقَه دُوم
- ۱۴۹ مَبْحَثِ سِوَم: در سَهْمُ الْاِرْثِ وَاِرْثِ طَبَقَه سِوَم
- ۱۵۱ مَبْحَثِ چَهَارُم: در میراثِ زوج و زوجَه
- ۱۵۳ کتابِ سِوَم: در مُقَرَّرَاتِ مُخْتَلَفَه
- ۱۵۴ جلد دوم: در اشخاص
- ۱۵۴ کتاب اول: در کَلِیَّات
- ۱۵۷ کتابِ دُوم: در تَابِعِیَّت
- ۱۶۴ کتابِ سِوَم: در اَسْنَادِ سِجْلِ اَحْوَال
- ۱۶۶ کتابِ چَهَارُم: در اقامتگاه
- ۱۶۷ کتابِ پَنجُم: در غَایِبِ مَفْقُودُ الْاَثَر
- ۱۷۱ کتابِ شِشُم: در قَرَابَت

۱۷۲	کتاب هفتم: در نکاح و طلاق
۱۷۲	باب اول: در نکاح
۱۷۲	فصل اول: در خواستگاری
۱۷۳	فصل دوم: قابلیتِ صحی برای ازدواج
۱۷۴	فصل سوم: در موانعِ نکاح
۱۷۶	فصل چهارم: شرایطِ صحّتِ نکاح
۱۷۷	فصل پنجم: وکالت در نکاح
۱۷۸	فصل ششم: در نکاح منقطع
۱۷۸	فصل هفتم: در مهر
۱۸۱	فصل هشتم: در حقوق و تکالیفِ زوجین نسبت به یکدیگر
۱۸۳	باب دوم: در انحلالِ عقدِ نکاح
۱۸۳	فصل اول: در موردِ امکانِ فسخِ نکاح
۱۸۶	فصل دوم: در طلاق
۱۸۶	مبحث اول: در کلیات
۱۸۸	مبحث دوم: در اقسامِ طلاق
۱۸۸	مبحث سوم: در عدّه
۱۸۹	کتاب هشتم: در اولاد
۱۸۹	باب اول: در نسب
۱۹۱	باب دوم: در نگهداری و تربیتِ اطفال
۱۹۳	باب سوم: در ولایتِ قهری پدر و جدِ پدری
۱۹۵	کتاب نهم: در خانواده

۱۹۵	فصلِ اوّل: در الزام به انفاق
۱۹۷	کتابِ دهم: در حَجْر و قِيمومت
۱۹۷	فصلِ اوّل: در کَلِيّات
۱۹۹	فصلِ دُوم: در مواردِ نَصَبِ قِيَم و ترتیبِ آن
	فصلِ سوّم: در اختيارات و وِطَايف و مَسْئُولِيَّتِ قِيَم و حُدُودِ آن نِظَارَتِ
۲۰۳	مُدْعَى الْعُمُوم در اُمُورِ صِغار و مَجَانين و اشخاصِ غَيْرِ رَشِيد.
۲۰۵	فصلِ چهارم: در مواردِ عَزَلِ قِيَم
۲۰۶	فصلِ پنجم: در خروج از تَحْتِ قِيمومت
۲۰۸	جلدِ سوّم: در ادله اثباتِ دَعْوَى
۲۰۸	کتابِ اوّل: در اِقْرار
۲۰۸	بابِ اوّل: در شَرَايِطِ اِقْرار
۲۰۹	باب دوم: در آثار اِقْرار
۲۱۱	کتابِ دُوم: در اَسْنَاد
۲۱۴	کتابِ سوّم: در شَهَادَت
۲۱۴	بابِ اوّل: در مواردِ شَهَادَت
۲۱۶	بابِ دُوم: در شَرَايِطِ شَهَادَت
۲۱۷	کتابِ چهارم: در اِمَارَات
۲۱۷	کتابِ پنجم: در قَسَم
۲۲۰	قانونِ مَسْئُولِيَّتِ مَدْنِي مِصُوب ۱۳۳۹

سخن ناشر

رشته‌ی حقوق با تمام شاخه‌ها و گرایش‌هایش، به‌منزله‌ی یکی از پرطرفدارترین رشته‌های دانشگاهی کشور، تعداد فراوانی از دانشجویان علوم انسانی را به‌خود جلب کرده است؛ دانشجویانی که پس از تحصیل، وارد عرصه‌ی خدمت شده و در مناصب و جایگاه‌های گوناگون به ایفای وظیفه مشغول می‌شوند.

منابعی که در دانشکده‌های حقوق، مبنای کار قرار گرفته و تحصیل دانشجویان بر مدار آن‌ها قرار دارد، در واقع، مجموعه‌ی کتب و جزواتی هستند که طی سالیان متمادی چنان‌که باید تغییر نیافته و خود را با تحولات و نیازهای زمانه هماهنگ نکرده‌اند.

این، درحالی است که نیاز مبرم دانش‌پژوهان به مجموعه‌های پربار و سودمند، امری انکارناپذیر است. به‌این ترتیب، ضرورت تدوین کتب غنی و ارزشمند برای رفع نیازهای علمی دانشجویان رشته‌ی حقوق و نیز رشته‌های متأثر از آن، باید بیش از گذشته مورد توجه قرار گیرد؛ کتاب‌هایی که روزآمدی محتوای آنها از یک سو و تناسب آنها با نیاز دانش‌پژوهان از سوی دیگر، مورد توجه و لحاظ ناشر و نویسنده، قرار گرفته باشد.

مؤسسه‌ی آموزش عالی آزاد چتردانش، در مقام مؤسسه‌ای پیشگام در امر نشر کتب آموزشی روزآمد و غنی، توانسته است گام‌های مؤثری در همراهی با دانشجویان رشته‌ی حقوق بردارد. این مؤسسه افتخار دارد که با بهره‌مندی از تجربیات فراوان خود و با رصد دقیق نیازهای علمی دانشجویان، به تولید آثاری همت‌گمارد که مهم‌ترین دستاورد آن‌ها، تسهیل آموزش و تسریع یادگیری پژوهندگان باشد. انتشارات چتر دانش امیدوار است با ارائه‌ی خدمات درخشان، شایستگی‌های خود را در این حوزه‌ی علمی به منصفه‌ی ظهور برساند.

فرزاد دانشور

مدیر مسئول انتشارات چتر دانش

بسم الله الرحمن الرحيم

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى خَيْرِ خَلْقِهِ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ وَاللَّعْنُ
الدَائِمُ عَلَى أَعْدَائِهِمْ أَجْمَعِينَ.

قرائت صحیح یک نوشتار، آن گونه که نگارنده‌ی آن در نظر داشته است، یکی از مهم‌ترین عواملی است که امکان فهم صحیح و مطلوب از متن را فراهم می‌آورد. قوانین موضوعه نیز که بیانگر اراده‌ی واقعی قانونگذار هستند، تنها در صورتی قابل فهم صحیح هستند که به درستی قرائت شده و بر مبنای قرائت صحیح تفسیر گردند، وگرنه ممکن است یک قرائت نادرست، ذهن مخاطب را از معنای واقعی دور کرده و معنای نادرستی را به وی القاء نماید.

سبب تألیف این مجموعه نیز آن شد که حقیر، نیاز دانشجویان و دانش‌پژوهان حقوقی و به‌طور کلی عموم مخاطبان قوانین را به مجموعه‌ای که بتواند قرائت صحیح قانون را به آنان بیاموزد دریافتم؛ پس با توکل بر خداوند متعال، به اعراب گذاری قانون مدنی و قانون مسئولیت مدنی اقدام نمودم که این شاء الله تعالی در این کتاب انتشار می‌یابد.

در خصوص شیوه‌ی کار در تنظیم این اثر، لازم به توضیح است که در آغاز، متن قانون، اعراب‌گذاری گردید. سپس متن اعراب‌گذاری شده به دقت، نمونه خوانی شد و ابهامات موجود در متن و اشتباهات تایپی، استخراج و اصلاحات لازم، صورت پذیرفت. در خصوص واژگانی که دو تلفظ متفاوت دارند، قواعدی تعریف گردید و مطابق آن، اعراب‌گذاری انجام شد، که این قواعد در ادامه خواهد آمد.

به‌طور کلی، مبنای کار در این اثر، درج اعراب کلمات به صورت صحیح، در زبان مبدأ است. تنها در صورتی که در زبان فارسی، تلفظ صحیح یک واژه، کاملاً متروک شده، به جای تلفظ صحیح، تلفظ رایج را وارد کرده‌ایم. برخی واژه‌های یکسانی که تفاوت آن‌ها تنها از طریق اعراب‌گذاری متفاوت ظاهر می‌شود، در این اثر، به فرآخور موقعیت استقرار در یک ماده‌ی قانونی، به درستی اعراب‌گذاری گردیده‌اند.

بنابراین، واژگانی که صورت نوشتاری آن‌ها بدون اعراب‌گذاری یکسان است، الزاماً در قانون به یک صورت تلفظ نمی‌شوند؛ مانند: متعلق که در مواردی باید مُتَعَلَّق و در موارد دیگری باید مُتَعَلِّق تلفظ گردد.

مرجع اصلی در تنظیم این اثر مجموعه‌ی «فرهنگ بزرگ سخن» تألیف استاد ارجمند، جناب آقای دکتر حسن انوری بوده است. همچنین برای تحقیق پیرامون واژگان عربی به منابع و مراجع معتبر ادبیات عرب رجوع شده است. در موارد معدودی نیز به قرآن کریم مراجعه گردیده است.

اعراب‌گذاری این مجموعه بر مبنای قواعدی از پیش تعریف شده (که در سطور بالا بدان اشاره شد) به شرح زیر انجام یافته است:

۱. آن دسته از واژگانی که در عرف به دو صورت متفاوت تلفظ می‌شوند، مطابق تلفظ درست، اعراب‌گذاری گردیده‌اند که الزاماً مطابق تلفظ رایج نیست. مانند:

تلفظ نادرست	تلفظ درست
فَسَاد.....	فَسَادٌ
مُتَعَدَّد.....	مُتَعَدِّدٌ
مَنْفَعَت.....	مَنْفَعَةٌ
مُتَعَامِلِينَ.....	مُتَعَامِلِينَ
مُتَعَهِّد.....	مُتَعَهِّدٌ
مُتَعَهِّدَلَه.....	مُتَعَهِّدَلَه
ضَمَان.....	ضَمَانٌ
مُتَعَارَف.....	مُتَعَارَفٌ
مَنْزَلَه.....	مَنْزَلَه
مُتَصَرِّف.....	مُتَصَرِّفٌ
مِيَّت.....	مِيَّتٌ
مُتَعَلِّق.....	مُتَعَلِّقٌ

مُتَوَجِّه	مُتَوَجِّه
مُتَوَلَّى	مُتَوَلَّى
مَصْلَحَت	مَصْلَحَت
أَوْلَاد	أَوْلَاد
فَقْرَه	فَقْرَه
مِهْر	مِهْر
رئیس	رئیس
حَرَكَت	حَرَكَت
كَيْفِيَّت	كَيْفِيَّت
خَلَاَف	خَلَاَف
عَوُض	عَوُض
أَبْوَيْن	أَبْوَيْن
خُبْرَه	خُبْرَه
عَلَاوَه	عَلَاوَه
لِحَاظ	لِحَاظ
دَرَجَه	دَرَجَه
شَيْء	شَيْء
أَقْرَبَا	أَقْرَبَا
صَدَاق	صَدَاق
أَنَاث	أَنَاث
عِنَن	عِنَن
بِنَاء	بِنَاء

۲. آن دسته از واژگانی که مطابق عرف تنها به یک صورت تلفظ می‌شوند، طبق همان تلفظ عرفی، اعراب‌گذاری شده اند ولو آنکه تلفظ عرفی، از منظر ادبی نادرست بوده باشد. مانند:

تلفظ رایج در عرف

تلفظ درست

مَوْضِع	مَوْضِع
مَوْع	مَوْع
غَيْر	غَيْر
بِيع	بِيع
عَيْن	عَيْن
مُسْتَحَقَّ	مُسْتَحَقَّ
تَكَرَّر	تَكَرَّر
دَيْن	دَيْن
كَلْبَه	كَلْبَه
مَطَالِبَه	مَطَالِبَه
بِيعِ مُنْفَسِّخ	بِيعِ مُنْفَسِّخ

۳. واژگانی که تلفظ آن‌ها برای عموم مخاطبان روشن است، در مواردی اعراب‌گذاری نشده است.

۴. برای آن دسته از واژگانی که دارای دو تلفظ متفاوت هستند (که هر دوی آن‌ها نیز صحیح است)، یکی را برگزیدیم که این انتخاب به معنای نادرست بودن تلفظ دیگر نیست. مانند:

تلفظ دُوْم

تلفظ اَوَّل

كُرْه	كُرْه
تُمْن	تُمْن
تُلْتُ	تُلْتُ

۵. واژگانی که تفاوت آن‌ها تنها از طریق اعراب‌گذاری متفاوت، ظاهر می‌شود، به فراخور موقعیت استقرار در یک ماده‌ی قانونی، به درستی اعراب‌گذاری شده‌اند. مانند:

الف. متعلق، که در ماده‌ی ۵۳، مُتَعَلِّق و در ماده‌ی ۱۰۷، مُتَعَلِّق خوانده می‌شود.

ب. اعمال، که در ماده ۵۵۵ اَعْمَال و در ماده ۱۲۴۷ اِعْمَال خوانده می‌شود.

ج. قبل، که در ماده ۲۸ قَبْل و در ماده ۴۴ قَبْل خوانده می‌شود.

د. خلع، که در ماده ۱۸ خَلْع و در ماده ۱۱۴۵ خَلْع خوانده می‌شود.

هـ. مشتبه، که در ماده ۱۱۶۳ مُشْتَبِه و در ماده ۱۱۶۴ مُشْتَبِه خوانده می‌شود.

و. نسبی، که در ماده ۴۸۳ نِسْبِی و در ماده ۱۰۴۵ نَسْبِی خوانده می‌شود.

ز. مشترک، که در تمام مواردی که در این قانون استعمال شده مشترک خوانده می‌شود، هرچند در معنای دیگری به صورت مشترک نیز خوانده می‌گردد.

ح. مکره، که در تمام مواردی که در این قانون استعمال شده مکره خوانده می‌شود، هرچند در معنای دیگری به صورت مکره نیز خوانده می‌گردد.

ط. مفلس، که در تمام مواردی که در این قانون استعمال شده مُفْلَس خوانده می‌شود، هرچند در معنای دیگری به صورت مُفْلَس نیز خوانده می‌گردد.

۶. در مواردی که احتمال داده می‌شود، خواننده با تلفظ صحیح «ی» در پایان پاره‌ای از واژه‌ها آشنا نباشد، نگارش «ئی» که تلفظ آن a و نگارش «پی» که تلفظ i است، استفاده شد. «ئی» مانند: عُمْرَى (omra) و «پی» مانند: بَرَى (bari).

از تمام استادان و دانشجویان و دانش‌پژوهان گرامی استدعا دارم، پس از مطالعه‌ی کتاب حاضر، نظرات عالمانه‌ی خود را به نگارنده انتقال دهند تا در صورت لزوم در چاپ‌های بعدی اشکالات و ایرادات احتمالی، مرتفع و قابلیت به‌رمندی از این مجموعه، بیش از گذشته، برای مخاطبان فراهم شود. از خداوند متعال خواهانم که این مجموعه را وسیله‌ای سودمند برای دانشجویان و دانش‌پژوهان رشته حقوق قرار دهد؛ ان‌شاءالله تبارک و تعالی.

والسلام علیکم و رحمة الله و برکاته

سیدعلی بنی‌صدر

اردیبهشت ۱۳۹۴

قانون مدنی مُصَوَّبِ ۱۳۰۷

مُعَدَّمَه: دَرِ اِنْتِشَارِ وَاثَارِ وَاِجْرَاءِ قَوَانِينِ بَهْ طَوْرِ عُمُومِ

ماده ۱- مُصَوَّبَاتِ مَجْلِسِ شُورَايِ اِسْلَامِي وِ نَتِيْجَه هَمِه پُرْشِي، پَسِ اَزِ طَيِّ مَرَا حِلِ قَانُونِي بَه رَيِّيسِ جُمْهُورِ اِبْلَاغِ مِي شُود. رَيِّيسِ جُمْهُورِ بَايْدِ ظَرْفِ مُدَّتِ پَنجِ رُوزِ اَن رَا اِمْضَا وِ بَه مُجْرِيَانِ، اِبْلَاغِ نَمَايْدِ وِ دَسْتُورِ اِنْتِشَارِ اَن رَا صَادِرِ كُنْد؛ وِ رُوزِ نَامَه رَسْمِي مُوَظَّفِ اسْت، ظَرْفِ مُدَّتِ ۷۲ سَاعَت، پَسِ اَزِ اِبْلَاغِ، مُنْتَشِرِ نَمَايْد.^۱

تَبْصِيْرَه- دَرِ صُورَتِ اِسْتِنْكَافِ رَيِّيسِ جُمْهُورِ اَزِ اِمْضَا يَا اِبْلَاغِ دَرِ مُدَّتِ مَذْكَوْرِ دَرِ اَيْنِ مَادَه، بَه دَسْتُورِ رَيِّيسِ مَجْلِسِ شُورَايِ اِسْلَامِي، رُوزِ نَامَه رَسْمِي مُوَظَّفِ اسْتِ ظَرْفِ مُدَّتِ ۷۲ سَاعَت، مُصَوَّبَه رَا چَاپِ وِ مُنْتَشِرِ نَمَايْد.^۲

ماده ۲- قَوَانِينِ، پَانْزَدَه رُوزِ پَسِ اَزِ اِنْتِشَارِ دَرِ سَرَا سَرِ كِشُورِ، لَازِمِ اِلْجِرَا اسْت، مَگَرِ اَن كِه دَرِ خُودِ قَانُونِ، تَرْتِيْبِ خَاصِي، بَرَايِ مَوْقِعِ اِجْرَا، مُقَرَّرُ شُدِه بَاشْد.^۳

ماده ۳- اِنْتِشَارِ قَوَانِينِ، بَايْدِ، دَرِ رُوزِ نَامَه رَسْمِي بَه عَمَلِ آيْد.

ماده ۴- اَثَرِ قَانُونِ، نِسْبَتِ بَه آتِيَه اسْتِ وِ قَانُونِ نِسْبَتِ بَه مَا قَبْلِ خُودِ، اَثَرِ نَدَارْد، مَگَرِ اَيْنْ كِه دَرِ قَانُونِ، مُقَرَّرَاتِ خَاصِي نِسْبَتِ بَه اَيْنِ مَوْضُوعِ اِتْخَاذِ شُدِه بَاشْد.

ماده ۵- كَلِيَّه سَكْنِه اِيْرَانِ، اَعْمَ اَزِ اَتْبَاعِ دَاخِلِه وِ خَارِجِه، مُطَبِعِ قَوَانِينِ

۱- اِصْلَاحِي مُصَوَّبِ ۱۳۷۰

۲- اِلْحَاقِي مُصَوَّبِ ۱۳۷۰

۳- اِصْلَاحِي مُصَوَّبِ ۱۳۴۸

ایران، خواهند بود، مگر در مواردی که قانون استثناء کرده باشد.

ماده ۶- قوانین مربوط به احوال شخصیه از قبیل نکاح و طلاق و اهلیت اشخاص و ارث، در مورد کلیه اتباع ایران و لو اینکه مقیم در خارج باشند، مجری خواهد بود.

ماده ۷- اتباع خارجه مقیم در خاک ایران، از حیث مسائل مربوط به احوال شخصیه و اهلیت خود و همچنین از حیث حقوق ارثیه، در حدود معاهدات، مطیع قوانین و مقررات دولت متبوع خود خواهند بود.

ماده ۸- اموال غیرمنقول که اتباع خارجه در ایران بر طبق عهد، تملک کرده یا می کنند، از هر جهت، تابع قوانین ایران، خواهد بود.

ماده ۹- مقررات عهدی که بر طبق قانون اساسی، بین دولت ایران و سایر دول، منعقد شده باشد، در حکم قانون است.

ماده ۱۰- قراردادهای خصوصی، نسبت به کسانی که آن را منعقد نموده اند، در صورتی که مخالف صریح قانون نباشد، نافذ است.

جلد اول: در اموال

کتاب اول: در بیان اموال و مالکیت به طور کلی

باب اول: در بیان انواع اموال

ماده ۱۱- اموال بر دو قسم است منقول و غیر منقول.

فصل اول: در اموال غیر منقول

ماده ۱۲- مال غیر منقول، آن است که از محلی به محل دیگر، نتوان نقل نمود، اعم از اینکه استقرار آن ذاتی باشد یا به واسطه عمل انسان، به نحوی که نقل آن مستلزم خرابی یا نقص خود مال یا محل آن، شود.

ماده ۱۳- اراضی و آب‌نیه و آسیا و هر چه که در بنا منصوب و عرفاً جزء بنا محسوب می شود، غیر منقول است؛ و همچنین است لوله ها که برای جریان آب یا مقاصد دیگر در زمین یا بنا کشیده شده باشد.

ماده ۱۴- آینه و پرده نقاشی و مجسمه و امثال آنها، در صورتی که در بنا یا زمین به کار رفته باشد، به طوری که نقل آن، موجب نقص یا خرابی خود آن یا محل آن بشود، غیر منقول است.

ماده ۱۵- ثمره و حاصل، مادام که چیده یا درو نشده است، غیر منقول است؛ اگر قسمتی از آن چیده یا درو شده باشد، تنها آن قسمت منقول است.

ماده ۱۶- مطلق اشجار و شاخه های آن و نهال و قلمه، مادام که بریده یا کنده نشده است، غیر منقول است.

ماده ۱۷- حیوانات و آشیایی که مالک آن را برای عمل زراعت اختصاص داده باشد، از قبیل گاو و گاومیش و ماشین و اسباب و ادوات زراعت و تخم و غیره و به طور کلی، هر مال منقول که برای استفاده از عمل زراعت لازم و مالک